Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Yardımlaşma:** İhtiyacı olan insanlara maddi ya da manevi destek olmaktır. **Dayanışma:** Toplumun bireylerinin ortak bir amaç ya da zor bir durum karşısında birbirine destek olup güçlerini birleştirmesidir.
- Yardımlaşma ve dayanışma, Türk kültürünün köklü değerlerindendir. Geçmişte **sadaka taşı**, **imece**, **vakıflar** ve **ahilik** bu değerin örnekleridir.
- Günümüzde yardımlaşma ve dayanışma çalışmalarını **kamu kurum ve kuruluşları** (ör. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, AFAD) ile **sivil toplum kuruluşları** (ör. Türk Kızılay, dernekler, vakıflar) yürütür.
- Kamu kurumları ülkenin her yerinde çalışır. Sivil toplum kuruluşları gönüllülerin katkısıyla kurulur; bulundukları bölgede ve ülke genelinde çalışmalar yapar.
- **Sosyal sorumluluk projesi**, bir toplumsal soruna çözüm bulmak için gönüllülerin planlayıp yürüttüğü çalışmadır. Aşamaları: sorunu belirleme → plan ve izin → uygulama → değerlendirme.
- Yardımlaşma ve dayanışma, toplumsal birliği güçlendirir; afet ve zor günlerde yaraların birlikte sarılmasını sağlar.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz: **dayanışma, imece, sosyal sorumluluk, sivil toplum**

a) Köylülerin bir işi sırayla ve karşılıksız birlikte yapmasına ..... denir.
b) Gönüllülerin kurduğu dernek ve vakıflara ..... kuruluşları denir.
c) Zor bir durumda insanların güçlerini birleştirip birbirine destek olmasına ..... denir.
ç) Bir toplumsal soruna çözüm bulmak için hazırlanan projeye ..... projesi denir.

2 Aşağıdakilerden hangisi bir **sivil toplum kuruluşudur**?

A) Kaymakamlık B) Millî Eğitim Bakanlığı C) Belediye başkanlığı D) Türk Kızılay

3 Doğru (D) ya da yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.

(…) Sadaka taşı, yardımlaşmanın geçmişteki örneklerindendir.
(…) Yardımlaşma yalnızca para vererek yapılır.
(…) AFAD bir kamu kurumudur.
(…) Öğrenciler de sosyal sorumluluk projelerinde görev alabilir.

4 Geçmişte bazı yerlerde cami ve çeşme yanlarına konan **sadaka taşının** nasıl kullanıldığını ve amacını kısaca yazınız.

5 Aşağıdakilerden hangisi **manevi** bir yardım örneğidir?

A) Hasta arkadaşını ziyaret edip moral vermek
B) İhtiyaç sahibine gıda kolisi göndermek
C) Okul kütüphanesine kitap bağışlamak
D) Afet bölgesine battaniye göndermek

6 Eşleştiriniz.

1) İmece 2) Ahilik 3) Vakıf 4) Kermes

a) Esnafın dürüstlük ve yardımlaşmayı esas alan teşkilatı
b) Köyde işlerin birlikte, karşılıksız yapılması
c) Bir amaç için gelir toplamak üzere düzenlenen satış etkinliği
ç) Topluma hizmet için mal ya da parasını bağışlayanların kurduğu kuruluş

7 Okulunuzda yapılabilecek **iki** yardımlaşma ve dayanışma etkinliği yazınız.

8 Aşağıdakilerden hangisi bir **kamu kurumu** değildir?

A) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
B) AFAD
C) Bir mahallede kurulan hayvanseverler derneği
D) Millî Eğitim Bakanlığı

9 Yardımlaşma ve dayanışmanın **topluma** sağladığı iki yararı yazınız.

10 "Bir elin nesi var, iki elin sesi var." atasözü hangi değeri anlatmaktadır?

A) Tutumluluk B) Dayanışma C) Dürüstlük D) Sabır

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Metni okuyunuz.
"Çınar Ortaokulu 5-B sınıfı, okulun yakınındaki huzurevinde yaşayan yaşlıların yalnızlık çektiğini öğrenir. Öğretmenleri rehberliğinde "Gönül Köprüsü" adlı bir proje hazırlarlar. Önce okul müdüründen ve huzurevi yönetiminden izin alırlar. Sonra gruplara ayrılırlar: Bir grup mektup yazar, bir grup küçük bir müzik dinletisi hazırlar, bir grup da el yapımı süs eşyaları üretir. Ay sonunda huzurevini ziyaret eder, yaşlılarla sohbet ederler. Ziyaretten sonra her grup, projenin iyi giden ve geliştirilmesi gereken yönlerini yazar."
Projenin çözmeye çalıştığı **toplumsal sorun** nedir? Öğrenciler bu sorun için hangi faaliyetleri yapmıştır?

12 11. sorudaki projenin aşamalarını doğru sırayla gösteren seçenek hangisidir?
1) Gruplara ayrılıp hazırlık yapma 2) Sorunu fark etme 3) İzin alma
4) Değerlendirme yapma 5) Ziyareti gerçekleştirme

A) 2 – 3 – 1 – 5 – 4 B) 2 – 1 – 3 – 4 – 5 C) 3 – 2 – 1 – 5 – 4 D) 1 – 2 – 3 – 5 – 4

13 Şemada bir sosyal sorumluluk projesinin aşamaları verilmiştir. Soru işaretli kutuya hangi aşama gelmelidir?

14 Kamu kurumları ile sivil toplum kuruluşlarının yardımlaşma çalışmaları arasındaki **bir farkı** yazınız.

15 Aşağıdaki durumların hangisinde **dayanışma** örneği görülmektedir?
A) Bir öğrencinin tek başına ders çalışması
B) Bir ailenin yeni bir araba satın alması
C) Selden etkilenen bir köyde komşuların birlikte evleri temizlemesi
D) Bir kişinin kendi bahçesini sulaması

16 Kartlardaki uygulamaları inceleyiniz. Hangileri **geçmişteki**, hangileri **günümüzdeki** yardımlaşma örnekleridir?

1. Sadaka taşı
2. İnternet üzerinden bağış kampanyası
3. Ahilik teşkilatı
4. Okulda ikinci el kitap paylaşım rafı

17 Bir depremden sonra deprem bölgesine yardım göndermek isteyen bir okulun, yardım toplamadan önce **ihtiyaç listelerini** incelemesi neden önemlidir?

18 Aşağıdakilerden hangisi **yardımlaşmanın bireye** sağladığı katkılardan biri değildir?

A) Kişinin kendini mutlu ve değerli hissetmesi
B) Empati becerisinin gelişmesi
C) Kişinin sorumluluk bilincinin artması
D) Kişinin çevresinden uzaklaşıp yalnızlaşması

19 Vakıfların geçmişte topluma sunduğu hizmetlerden **iki örnek** yazınız.

20 Bir sivil toplum kuruluşunda **gönüllü** olarak çalışmak isteyen bir öğrenci neler yapabilir? İki örnek veriniz.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Bir okulda "Kardeş Okul" kampanyası düzenlenmiştir. Öğrenciler dağ köyündeki bir okula kitap, oyuncak ve kışlık mont göndermek istemektedir. Kampanya için okul idaresinden izin alınmış, bağış kutuları hazırlanmıştır. Ancak bir hafta sonra kutularda yalnızca birkaç kitap birikmiştir. Kampanyanın **daha başarılı** olması için iki öneri yazınız.

22 Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz.
I. Yardımlaşma yalnızca afet dönemlerinde yapılır.
II. Sivil toplum kuruluşları gönüllülerin katkısıyla çalışır.
III. İmece, dayanışmanın geleneksel bir örneğidir.
IV. Sosyal sorumluluk projeleri yalnızca yetişkinler tarafından yapılabilir.
Hangileri **doğrudur**?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) I, II ve IV

23 Geçmişteki **sadaka taşı** uygulamasıyla günümüzdeki **askıda ekmek** uygulaması (fırında önceden parası ödenen ekmeğin ihtiyacı olana verilmesi) arasında nasıl bir benzerlik vardır?

24 Bir ilde meydana gelen selden sonra AFAD arama-kurtarma ve barınma çalışmalarını yürütmüş, Türk Kızılay sıcak yemek dağıtmış, belediye yolları temizlemiş, bir dernek de çocuklar için oyun alanı kurmuştur.
Bu durumdan hangi sonuca **ulaşılabilir**?

A) Afetlerde yalnızca kamu kurumları görev alır.
B) Kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları dayanışma içinde çalışabilir.
C) Sivil toplum kuruluşları yalnızca yemek dağıtır.
D) Afet sonrasında çocukların ihtiyaçları göz ardı edilir.

25 Yaşadığınız çevrede fark ettiğiniz bir sorun için bir **sosyal sorumluluk projesi** tasarlayınız.
Projenin adı, çözmek istediği sorun ve iki faaliyetini yazınız.

26 "Yardımlaşma ve dayanışma, toplumu bir arada tutan harç gibidir."
Bu benzetmeyi açıklayınız.

27 Bir okulun kermesinde elde edilen gelir tabloda verilmiştir (temsilî). Toplanan paranın tamamı, köy okulundaki 40 öğrenciye eşit değerde kırtasiye seti almak için kullanılacaktır.

Stant	Gelir (TL)
Kek ve kurabiye	1850
El yapımı takılar	1250
İkinci el kitaplar	900
Limonata	800

Buna göre bir öğrenciye kaç TL değerinde kırtasiye seti alınabilir? Bu kermes hangi değerlere örnektir?

28 Aşağıdakilerden hangisi bir sosyal sorumluluk projesinin **değerlendirme** aşamasında yapılır?

A) Projenin konusunu belirlemek
B) Okul idaresinden izin almak
C) Grup üyelerine görev dağıtmak
D) Projenin amaçlarına ne kadar ulaştığını gözden geçirmek

29 Bir mahallede yaşlı ve yalnız yaşayan komşuların alışverişlerini gençlerin sırayla yapması kararlaştırılmıştır.
Bu uygulamanın hem **yaşlılara** hem **gençlere** birer katkısını yazınız.

30 Okulunuzda "Yardımlaşma ve Dayanışma Kulübü" kuruldu. Kulübün bir yıl boyunca yapacağı **üç etkinliği** mevsimlere ya da aylara göre planlayınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**